

Ministerului Educației și Științei a Ucrainei
Universitatea „Iurii Fedcoviți” din Cernăuți

Educația incluzivă din Ucraina: evoluție, realități și perspective

Larisa PLATAȘ,
candidat în științe pedagogice,
conf. univ. dr. Departamentul de pedagogie și asistență socială,
Universitatea „Iurii Fedcoviți” din Cernăuți
I.platash@chnu.edu.ua

Cernăuți, 2019

Principalele documente internaționale privind Dreptul la Educație a copiilor cu nevoi speciale

Declarația Universală a Drepturilor Omului (1948)

Declarația drepturilor copilului 1959 (1959)

Declarația privind Drepturile Persoanelor cu Retard Mintal (1971)

Declarația privind drepturile persoanelor cu dizabilitati (1975)

Programului Mondial de Acțiuni privind Persoanele cu Dizabilități (1981)

Convenția asupra drepturile copiilor (1989)

Declarația mondială privind educația pentru toți (1990)

Declarația Mondială privind Supraviețuirea, Protecția și Dezvoltarea Copiilor (1990)

Egalitatea de șanse pentru persoanele cu handicap 1993(1993)

Declarația de la Salamanca. (1994)

Declarația de la Madrid în cadrul congresul european cu privire la persoanele cu dizabilități (2002)

Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități (2006) etc.

Punerea în aplicare a drepturilor Persoanelor cu Handicap în politica de stat a Ucrainei

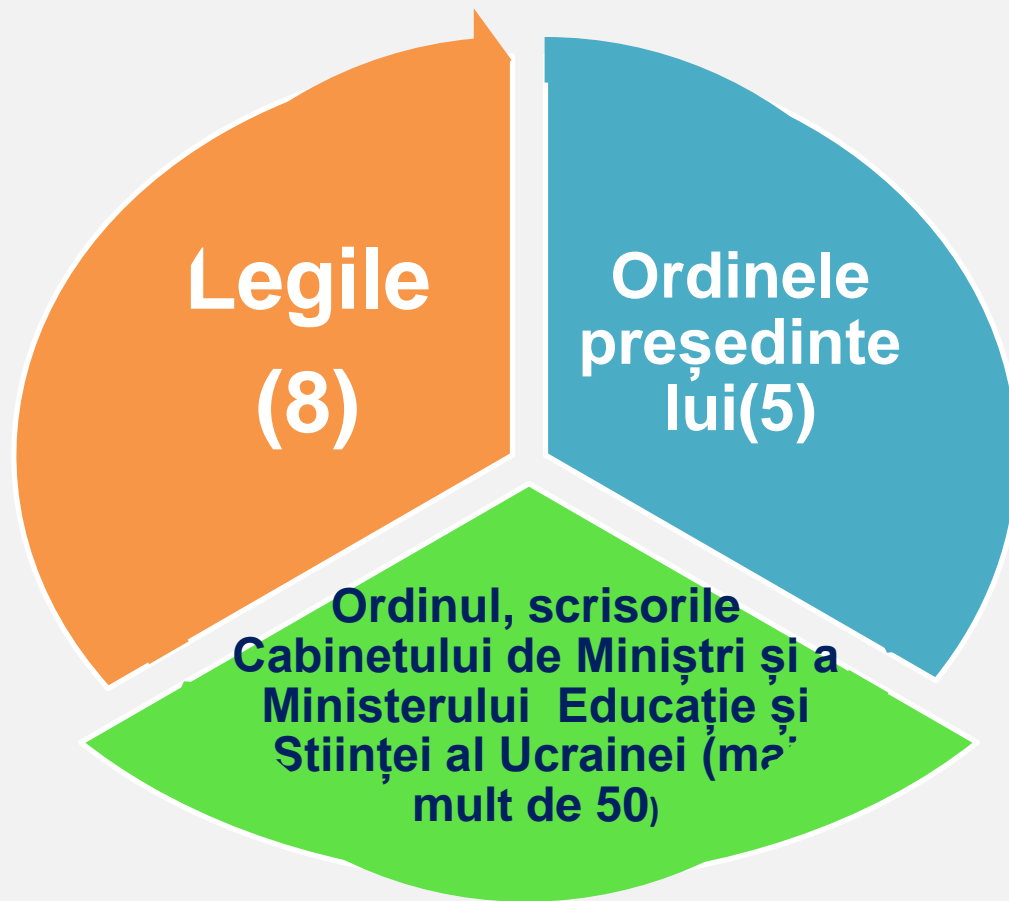
Proiecte

- „**Pas cu pas**” (2013-2015);
- Programul de instruire „**Educația incluzivă – nivelul conștiinței națiunii**” (2016-până în prezent);
- „**Grădinița prietenoasă copilului**” (decembrie 2016 – aprilie 2017) etc.

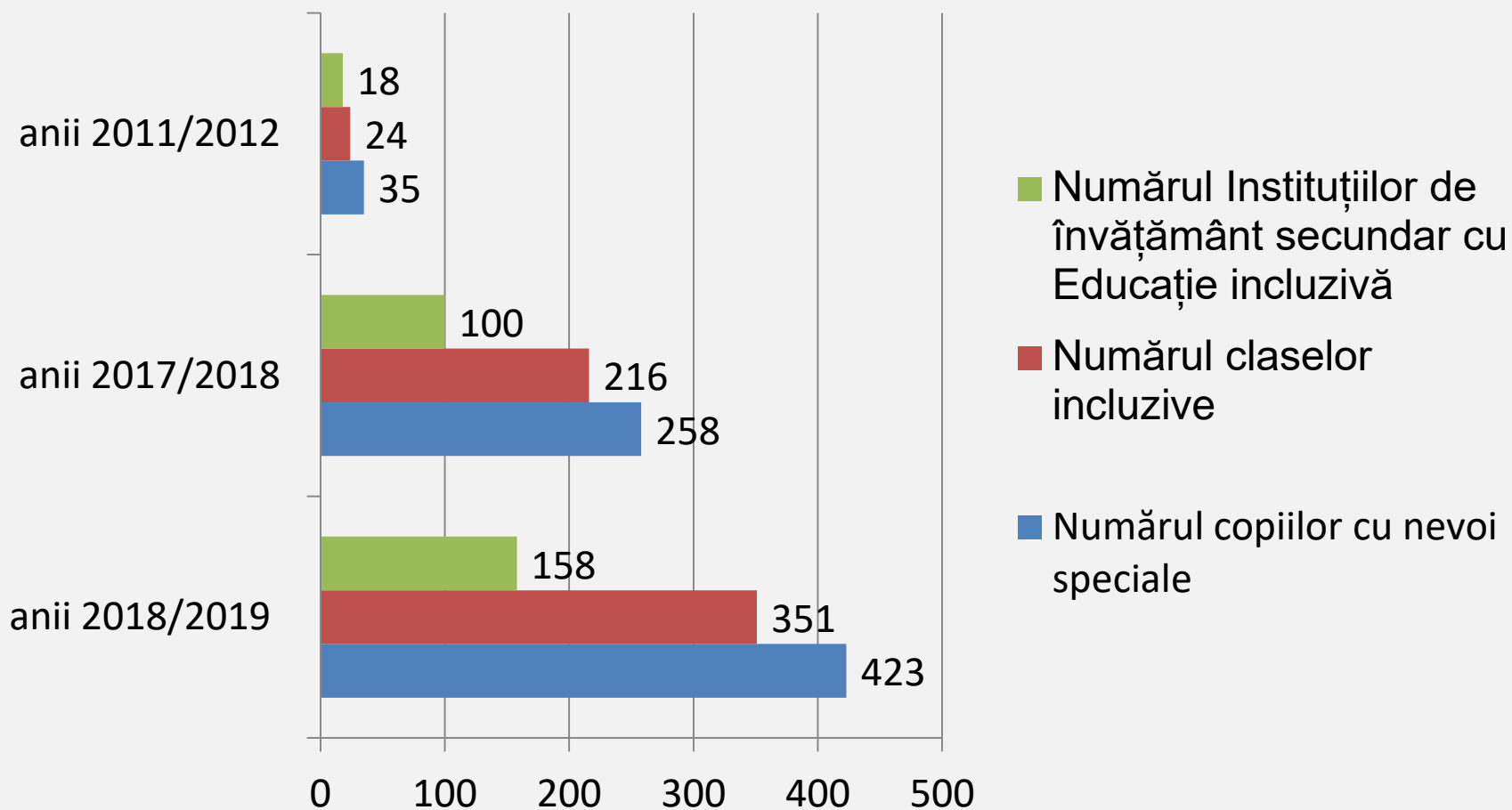
Programele naționale

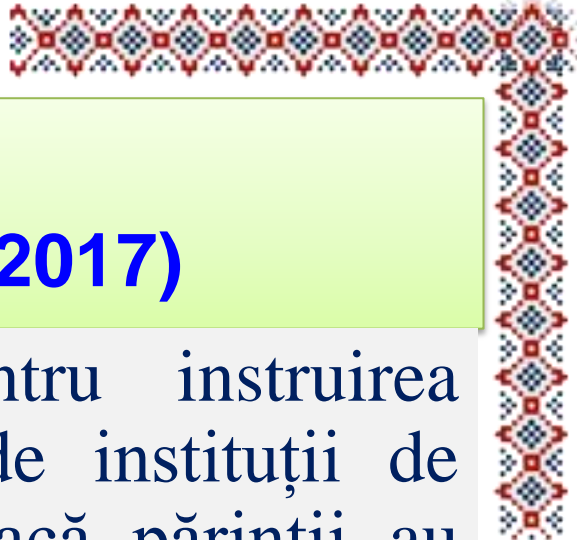
- „**Convenția** Onu privind drepturile persoanelor cu dizabilități și dezvoltarea sistemului de reabilitare a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2012-2020”
- «**Strategia** națională pentru dezvoltarea învățământului în Ucraina pentru anii 2012-2021”
- Programul guvernar „**Tineretul din Ucraina**” pentru anii 2016-2020 etc.

Legislația ucraineană privind dreptul la Educație pentru Copiii cu Nevoi Speciale

Educație incluzivă în Instituțiile de învățământ secundar

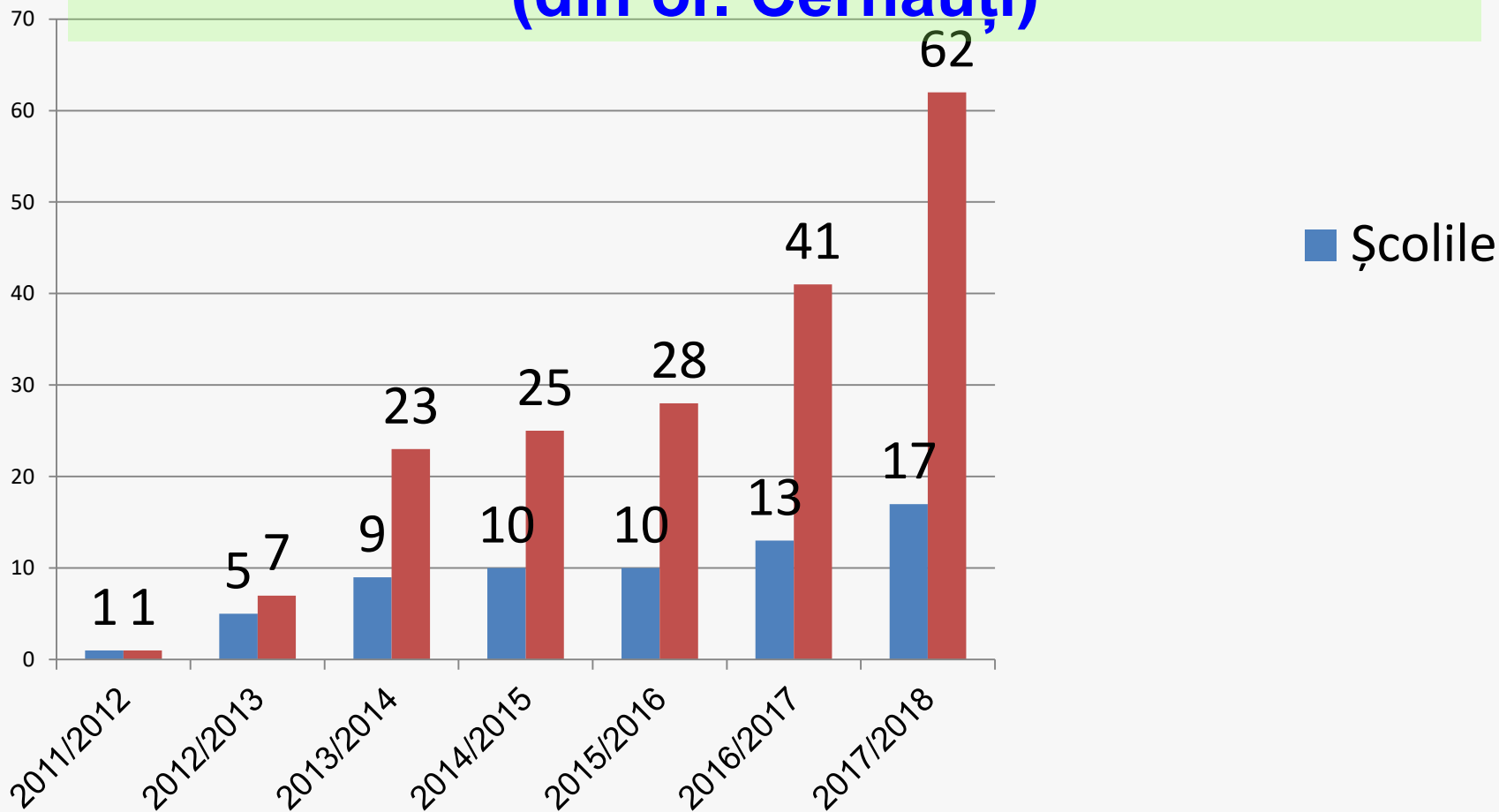
Legea Ucrainei „Cu privire la educație” (2017)

Privind stabilirea normelor pentru instruirea obligatorie a claselor / grupurilor de instituții de învățământ incluzive sau speciale, dacă părinții au solicitat înscrierea unui copil cu nevoi educaționale speciale la o instituție de învățământ (art.20).

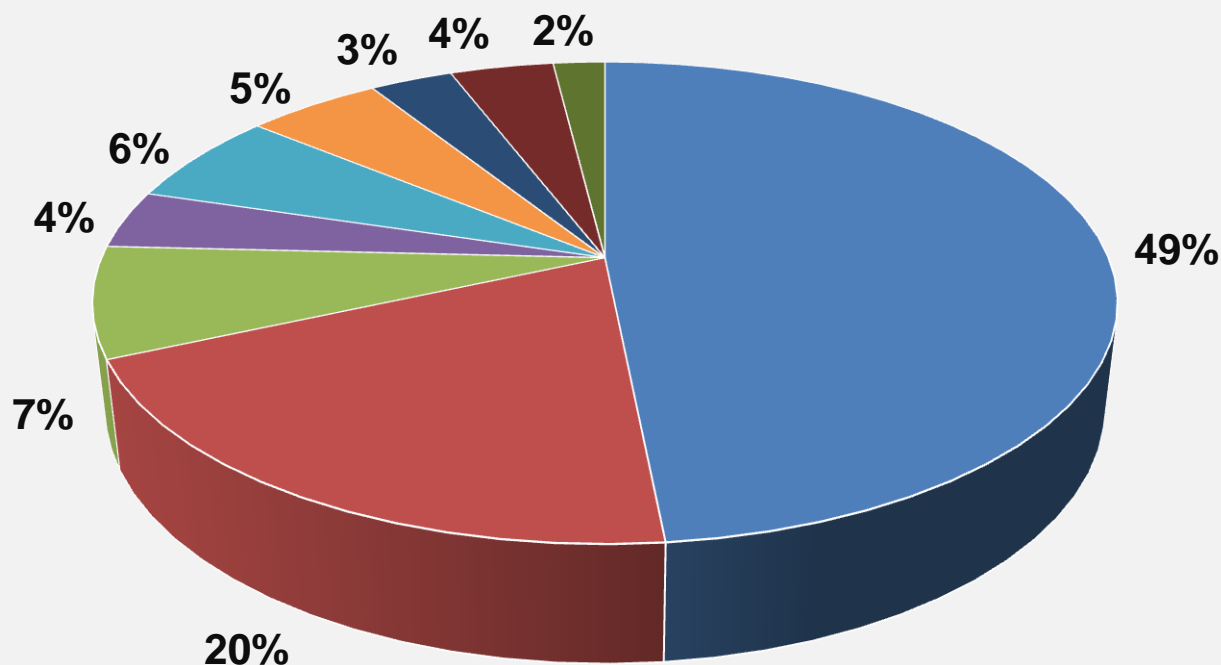
Articolul definește noțiunea de:

- Serviciile de asistență psihopedagogică;
  - Servicii de recuperare și reabilitare (ajutor);
  - Suport psihopedagogic.
-

Numărul școlilor incluzive și numărul copiilor cu nevoi educaționale speciale (din or. Cernăuți)

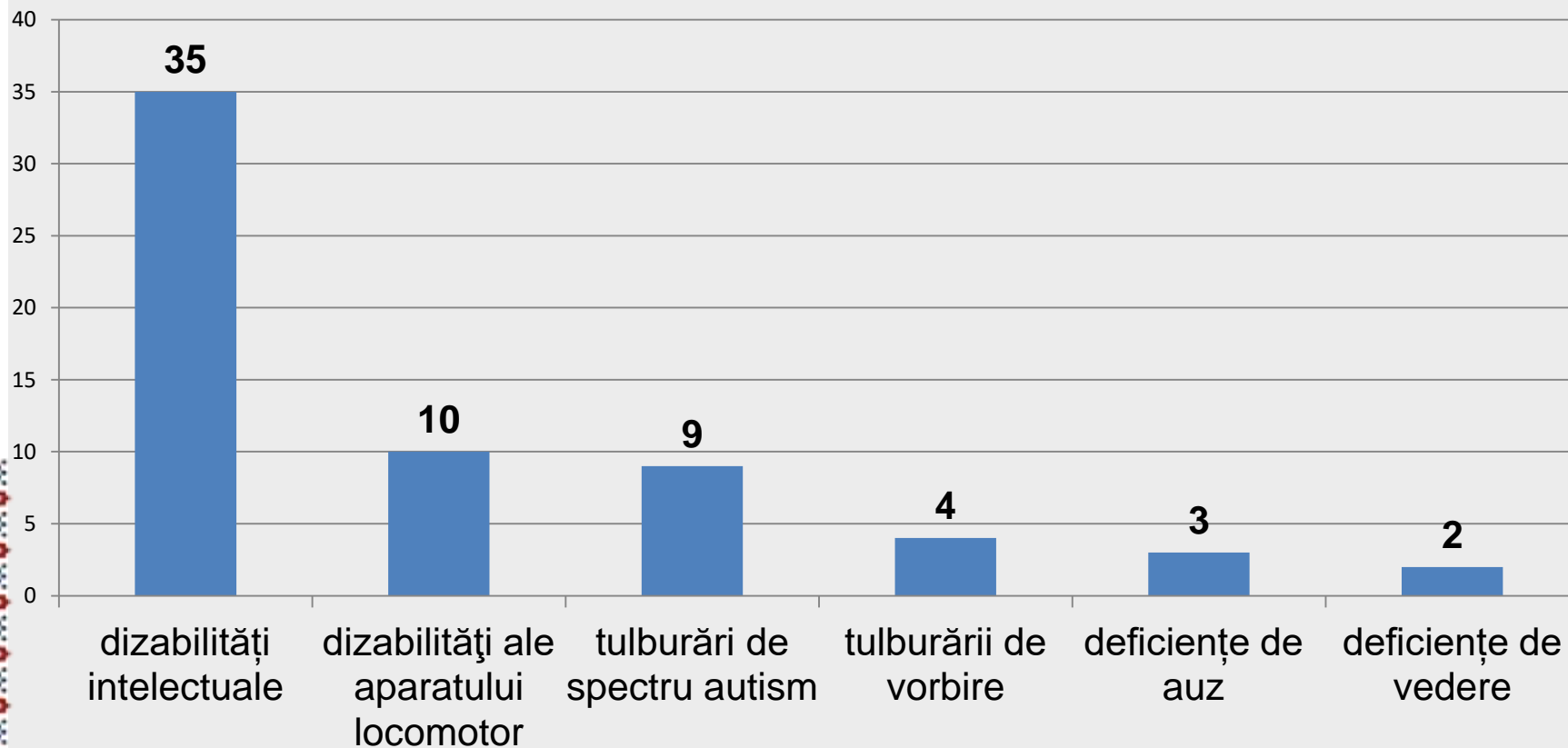
Clasificarea copiilor cu necesități speciale după nosologii (rediunea Cernăuți, anii 2017/2018)

- cu întârziere în dezvoltarea psihologică
- cu dizabilități ale aparatului locomotor
- cu temperament comportamental inhibat
- cu Sindromul Down
- cu deficiente de vedere
- cu dizabilități intelectuale
- cu tulburări de spectru autism
- cu tulburărilor de vorbire
- cu deficiențe de auz

Clasificarea copiilor cu necesități speciale după nosologii (or. Cernăuți, Martie 2018)

Organizarea mediului incluziv în unitatea de învățămînt

Durata lecțiilor:

- cl. 1. – 35 min,
- cl. 2-4 . – 40 min.,
- cl.5-11. – 45 min.

Durata lecției de dezvoltare:

- individuală – 20-25 min;
- În grup – 35-40 min..

Numărul de elevi în clase este cuprins între 2-6 copii, un profesor psihopedagog și un asistent special

Formele de Educație:

- Formală;
- Nonformală;
- Familială.

Amenajarea claselor pentru copii cu nevoi speciale:

- sala de educație
- sala de joc
- sala de zi
- sala de odihnă etc.

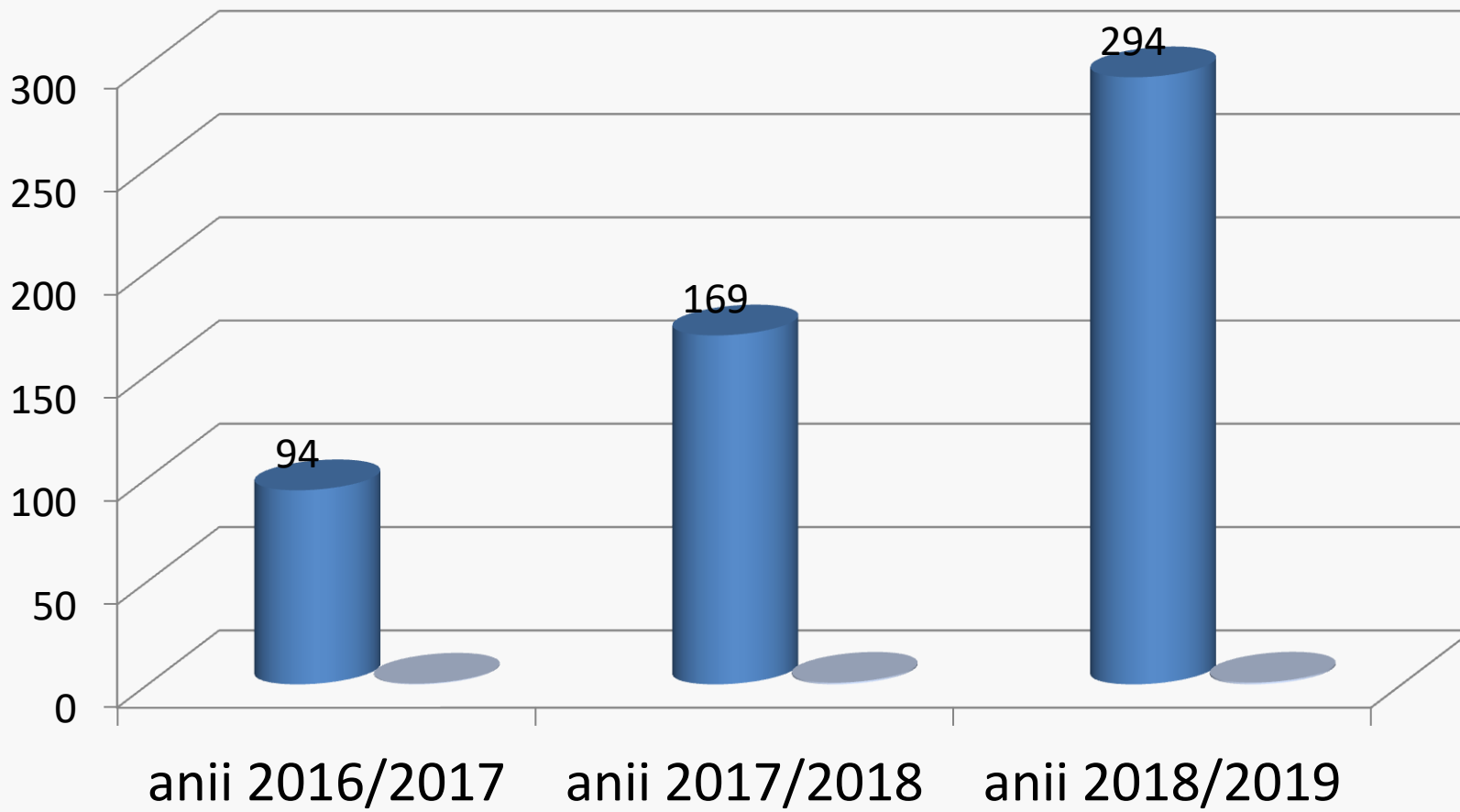
Sălile de educație

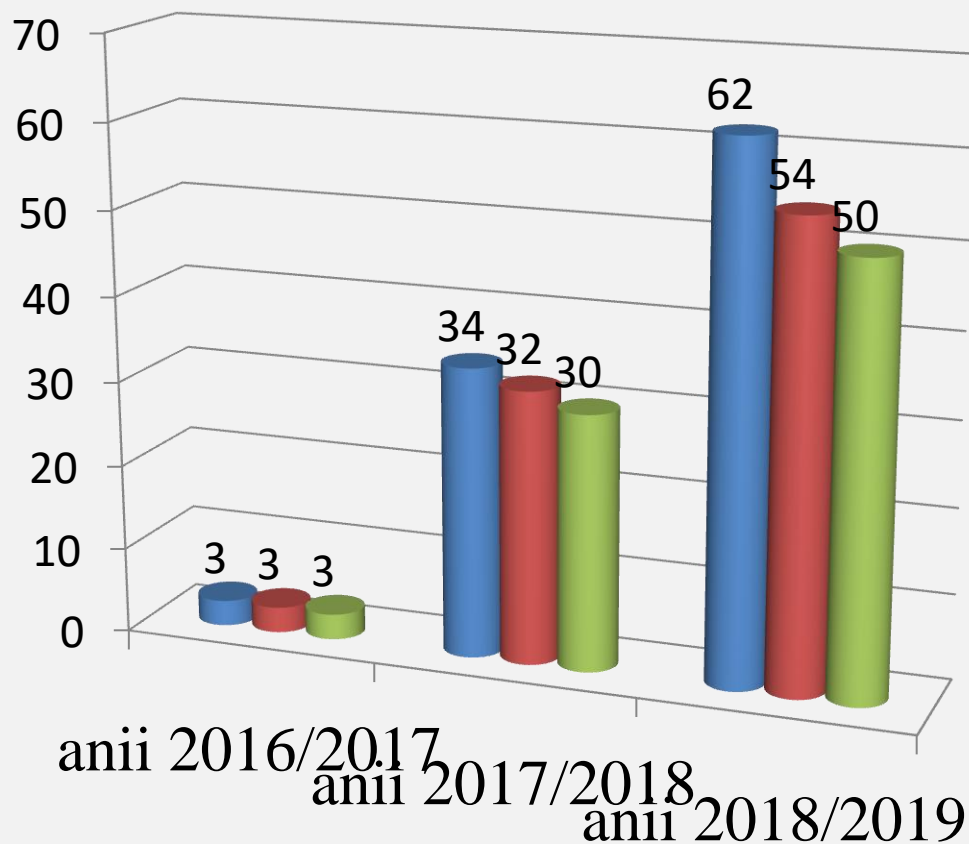
Sala educațională, socială, de activități și sala de zi.

nr. Asistenților speciali în Instituțiile de învățământ secundar din regiunea Cernăuți

Educația Incluzivă în Instituțiile de în Învățământ superior-general sin regiunea Cernăuți

- Numărul copiilor cu nevoi speciale
- Numărul grupurilor incluzive
- Numărul asistenților speciali

Organizarea Educației incluzive în Instituțiile de învățământ preșcolar

Înscrierea copiilor la grădinița,
se efectuează pe baza următoarelor acte necesare:

- Cererea părinților
- Certificatul medical eliberat de medicul specialist;
- Certificat de naștere
- Fișa de evaluare psihologică și psihopedagogică;

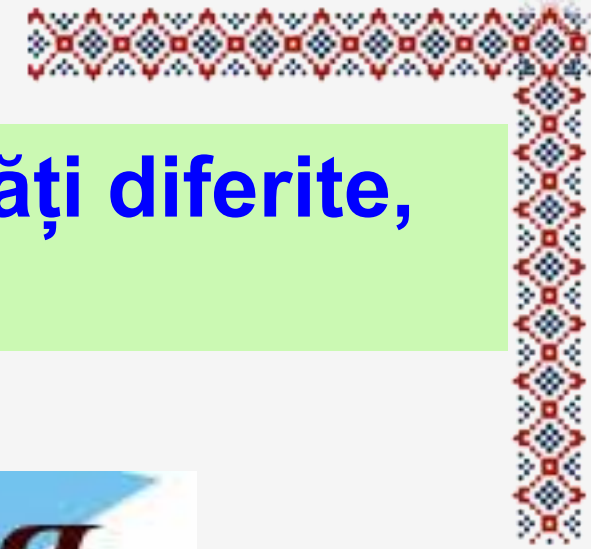

Centrele de Resurse pentru Educația Incluzivă din regiunea Cernăuți

Умовні позначення

1 Вижицький ІРЦ (11343 дітнини) Вижицька ЗОШ I-III ступенів 2 Герцаївський ІРЦ (7500 дітей) Відділ освіти Герцаївського району 3 Глибоцький ІРЦ (13038 дітей) Управління освіти Глибоцького району 4 Заставнівський ІРЦ (10455 дітей) Відділ освіти Заставнівського району 5 Кельменецький ІРЦ (7165 дітей) Дитячо-юнацький центр Кельменецького району	6 Кіцманський ІРЦ (13621 дітина) Відділ освіти, молоді та спорту Кіцманського району 7 Новоселицький ІРЦ (14365 дітей) Відділ освіти Новоселицького району 8 Путільський ІРЦ (6342 дітнини) Путільська ЗОШ I-III ступенів 9 ІРЦ Сокирянської районної ради (5071 дітина) Сокирянський районний центр соціальної реабілітації 10 ІРЦ Сокирянської міської ради (4083 дітнини) Сокирянська ЗОШ I-III ступенів	11 ІРЦ Сторожинецької міської ради (19470 дітей) Відділ освіти ОТГ Сторожинецького району 12 Чернівецький міський ІРЦ (45298 дітей) Чернівецької міської ради 13 Хотинський ІРЦ (12268 дітей) Хотинська ЗОШ I-III ступенів

Excluziunea socială: posibilități diferite, drepturi egale

Vă Mulțumesc pentru atenție!

